

Školski preventivni programi za školsku godinu 2024./2025.

Svi razrednici će uvesti „Abecedu prevencije“ u rad razrednih odjela kao aktivnost koja osigurava usvajanje osnovnih znanja i životnih vještina potrebnih za uspješno svakodnevno funkcioniranje.

- Školski preventivni program osmišljen je da djeluje tijekom čitavog odgojno-obrazovnog procesa te da učenike pripremi za kvalitetno samozaštitno reagiranje.
- Škola će se stoga usmjeriti na:
 - osnaživanje zaštitnih čimbenika tijekom školovanja učenika (stvaranje pozitivne slike o sebi, podršku od strane učitelja i roditelja, pomoć u rješavanju kriznih situacija, osmišljavanje kvalitetnog slobodnog vremena – ponuda različitih izvannastavnih aktivnosti, osposobljavanje za samopomoć i samozaštitu),
 - ublažavanje utjecaja rizičnih čimbenika (nepovoljne obiteljske okolnosti, školski neuspjeh, poteškoće u ponašanju i dr.).
- Ciljevi školskih preventivnih programa su afirmacija pozitivnih životnih vrijednosti, razvijanje socijalnih, emocionalnih, kognitivnih, ponašajnih i moralnih kompetentnosti, podupiranje pozitivnog identiteta, prosocijalnih normi, samoodređenja, samo učinkovitosti, jačanje otpornosti učenika. Naglasak programa je na promicanju zdravih stilova života i na povezivanju škole sa svim zainteresiranim čimbenicima.

Program mjera za povećanje sigurnosti u odgojno-obrazovnim ustanovama

ŠPP će se provoditi u dva stupnja:

1. PRIMARNA PREVENCIJA

- obuhvaća aktivnosti koje su usmjerene na sve učenike škole kroz rad u okviru određenih metodskih jedinica u nastavnom procesu, na satovima razrednog odjela, kroz rad izvannastavnih aktivnosti.

2. SEKUNDARNA PREVENCIJA

- obuhvaća aktivnosti usmjerene na učenike koji spadaju u skupinu djece rizičnog ponašanja, a provode ih razrednici, stručna služba u školi, zdravstveni radnici, radnici Centra za socijalnu skrb i MUP-a, Gradsko društvo CK Varaždin, Obiteljski centar Varaždinske županije te drugi stručnjaci po potrebi.

Školski preventivni programi obuhvaćaju:

- program prevencije nasilja - prevencija nasilja među djecom, prevencija nasilja na internetu
- program prevencije ovisnosti
- program mjera za povećanje sigurnosti

- projekat „I TI MOŽEŠ“-angažiranje pomoćnika u nastavi u radu s učenicima s teškoćama u razvoju

Program prevencije nasilja

- Cilj programa je prevencija nasilja među djecom, učenje nenasilnog ponašanja te aktivno uključivanje učenika u rješavanje problema vršnjačkog nasilja. Namjena programa je stvaranje poticajnog i sigurnog okruženja u školi, ozračja podrške i povjerenja, poticanje kvalitetne komunikacije i suradnje uz razvijanje zdravih stilova ŽIVOTA
- Programi prevencije nasilja na internetu provodit će se redovito na satovima informatike te na satu razrednika prema utvrđenim temama od 1. do 8. razreda.

Program prevencije ovisnosti

- Cilj provođenja programa je izgrađivanje pozitivnog identiteta učenika, promicanje pozitivnih vrijednosti, poticanje vršnjačke pomoći, smanjivanje faktora rizika u nastanku ovisničkog ponašanja kod djece, smanjivanje faktora rizika u nastanku drugih poremećaja u ponašanju, poučavanje učenika životnim vještinama, kreativnom organiziranju slobodnog vremena, promicanje zdravih stilova života i briga o psihofizičkom zdravlju djece.

Program mjera za povećanje sigurnosti u odgojno-obrazovnim ustanovama

- Cilj programa je promicanje spoznaja o opasnostima oružja i drugih eksplozivnih naprava, jačanje svijesti učenika i njihovih roditelja o potrebi predaje oružja nadležnim tijelima, razvijanje samopoštovanja učenika, pomoć učenicima u životnim opredjeljenjima, pozitivno usmjerenje provođenja slobodnog vremena učenika, afirmacija pozitivnih vrijednosti, suočavanje s postojanjem problema nesigurnosti i nasilja, promicanje raznovrsnih športskih i drugih kreativnih sadržaja.

Školski preventivni programi

- **Sadržaji će se realizirati** u: redovnoj nastavi; na izbornoj nastavi; na satovima razredne zajednice, u poticanju i provođenju izvannastavnih aktivnosti učenika, sudjelovanju u humanitarnim aktivnostima u Općini i široj zajednici:
- uz sadržaje o pravilnoj prehrani i zdravlju, govoriti o štetnosti uporabe duhanskih proizvoda, droga, alkoholnih pića - tijekom školske godine;
- utjecati na sustav vrijednosti, prihvaćanje različitosti, razvijati osobne potencijale učenika, razvijanje odgovornosti, poučavanje o izborima i procesu donošenja odluka
- pažnju posvetiti programu učenja socijalnih vještina (slušanje, zahvaljivanje, ispričavanje, ljubaznost, kontrola ljutnje, traženje dopuštenja, rješavanje problema, prepoznavanje i izražavanje osjećaja, empatija, suradnja)
- pažnju posvetiti razvijanju samopotvrđivanja, vještinama nadvladavanja životnih problema, dosade, neuspjeha i zdravom druženju, zaštiti mladih u visokom riziku,
- obilježiti značajne datume vezane uz probleme ovisnosti

- dogovoriti zajedničku suradnju s roditeljima učenika za koje se sumnja da koriste sredstva ovisnosti
- **Preporučene teme za SR:** Razredna pravila i vrijednosti, Moja prava i obaveze, Prepoznavanje i izražavanje osjećaja, Zdrava prehrana, Komunikacija, Suradnja i pomaganje drugima, Prevencija nasilničkog ponašanja, Što je nasilje, Razrješavanje sukoba, Što možeš učiniti, Sigurnost na internetu, Slobodno vrijeme, Prijateljstvo, Odrastanje i odgovornost, Vršnjački pritisak i samopouzdanje, Samokontrola, Donošenje odluka, Zaštita od opasnih predmeta, Sigurnost na internetu, elektroničko
- **Način rada:** predavanja, radionice, igre uloga, debate, individualna i grupna savjetovanja, ispitivanje mišljenja učenika o sklonosti i stavovima o uzimanju sredstava ovisnosti

• **Nositelj aktivnosti:**

Školsko povjerenstvo:

- Miljenko Rožmarić, prof., ravnatelj
- Meri Novak, stručna suradnica pedagoginja
- Josip Levatić, učitelj glazbene kulture - savjetnik
- Lidija Novosel, učiteljica RN- mentor
- Kristina Maričić, učiteljica prirode, biologije i kemije- voditeljica Tima za kvalitetu

SUDIONICI U REALIZACIJI ŠKOLSKIH PREVENTIVNIH PROGRAMA :

Učenici

Aktivnosti primarne prevencije:

- Aktivnosti ŠPP kroz nastavne predmete – sukladno nastavnom planu i programu
- Rad s učenicima na satovima razrednog odjela – teme su osmišljene tako budu razvojno primjerene te da pokrivaju područje životnih vještina i samozaštitna ponašanja od 1. do 8. razreda
- Specifično obrazovanje o svim relevantnim pitanjima u svezi pušenja duhana, pijenjem alkohola i uzimanjem droga te drugih ovisnosti
- Organizacija slobodnog vremena - izvannastavne i izvanškolske aktivnosti pružaju mogućnost samopotvrđivanja djece u raznim područjima, potiču zdrave odnose među članovima grupe, osjećaj pripadnosti i ispunjenosti
- nastavni plan i program treba biti usmjeren na podupiranje otpornosti učenika na negativne utjecaje
- informirati učenike o tome kako i kome prijaviti nasilno ponašanje - na satovima razredne zajednice izrađivati će se plakati, pisati eseji i literarni radovi na temu nenasilja

- uz pričanje priča s primjerima odgojnih situacija, savjetovanja, diskusije, radionice, radionice, igru, obraditi teme vezane uz prevenciju nasilja, prevenciju ovisnosti, zlouporabu interneta
- u radu s učenicima koji pokazuju određene poremećaje u ponašanju i imaju problema u odrastanju primijeniti savjetodavni razgovor i individualizirani pristup
- suradnja - razrednik - pedagog - ravnatelj - socijalni radnik - psiholog - liječnik ...

Aktivnosti sekundarne prevencije:

- Diskretni, osobni zaštitni postupak - specifični pedagoški pristup kojim se na diskretan način ohrabruje, motivira i gradi samopouzdanje i samopoštovanje preosjetljive i teže prilagodljive djece koja su iz bilo kojeg dodatnog razloga (najčešće zbog teže obiteljske patologije) ili rizične naravi, posebno ugrožena (ovu točku tijekom odgojno-obrazovnog rada u razredu neposredno provode učitelji, nastavnici i osobito razrednici uz suradnju sa stručnim suradnicima)

Roditelji

- u realizaciji programa prevencije neophodno je surađivati s roditeljima učenika s ciljem afirmacije uspješnog roditeljstva:
- informirati roditelje o razrednim pravilima i o postupanju u slučajevima nasilja među djecom.
- informirati roditelje o pojavama nasilja, pojavama uporabe sredstava ovisnosti s prijedlozima rješavanja problema
- usmjeravanja ponašanja i preventivnog djelovanja
- savjetodavni razgovori s roditeljima učenika koji pokazuju poremećaje u ponašanju, slab uspjeh ili neopravdano izostajanje s nastave
- individualan razgovor, grupni rad i savjetovanje roditelja učenika s ciljem uspješnijeg rješavanja osobnih problema učenika čime se pomaže i cijeloj obitelji
- moralna i socijalna pomoć pojedinim obiteljima
- zajedničko planiranje, izleti, organiziranje nastave u suradnji s roditeljima
- predavanja za roditelje na roditeljskim sastancima o odgoju djece, komunikaciji, jačanju samopouzdanja, prevenciji nasilja, prevenciji ovisnosti, nasilju preko interneta

Učitelji

- na Učiteljskom vijeću kontinuirano se educirati uz komunikaciju, suradnju, prevenciju ovisnosti, prevenciju nasilja (planirane teme imaju za cilj educirati učitelje za kreiranje "kvalitetne škole", "zdrave škole", "škole bez neuspjeha" koja se prilagođava učenicima i njihovim najvažnijim potrebama u procesu odrastanja)
- postupati prema utvrđenim protokolima
- o uočenim fizičkim ozljedama učenika- izvijestiti pedagoga, ravnatelja, razrednika, liječnika školske medicine, djelatnike Zavoda za socijalnu skrb, djelatnike PU Varaždin

- razrednici trebaju posebnu pozornost posvetiti uočavanju rizičnih situacija koje bi mogli dovesti do neprimjerenih oblika ponašanja i nasilja, pratiti sigurnosne pojave, prilike i stanja kako bi uočene probleme mogli učinkovito rješavati u suradnji sa svim zainteresiranim ustanovama, nadležnim županijskim uredima i Ministarstvom znanosti, obrazovanja i mladih.

PLAN TEMA RODITELJSKIH SASTANAKA (prijedlozi):

Razred - Zajedničke teme

1. Informacije na početku školske godine:

- Kućni red škole,
- Razredna pravila,
- Pravilnik o pedagoškim mjerama,

Poruke koje šaljemo djeci

(Ne)djelotvorna ponašanja u odgoju

2. Roditeljstvo i suradnja

Sukobi i nasilje: uloga škole

3. - Pravilnik o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika,

- Protokol o postupanju u slučaju nasilja
- Kalendar rada škole
- Dani sigurnijeg interneta

Samopouzdanost djeteta – uloga roditelja

Pravila i granice u odgoju

4. Roditeljski utjecaj na djetetovu sliku o sebi

Kako postati bolji učenik

5. Opasnosti na internetu

Moje dijete u virtualnom svijetu

6. Roditeljska uloga

Agresivna ponašanja

7. Moja ponašanja u ulozi roditelja

Izazovi adolescencije

8. Komunikacija u obitelji

Moje dijete odrasta – što učiniti?

***Teme su prihvaćene iz programa Abeceda prevencije po preporuci MZOM i Agencije za odgoj i obrazovanje**

- Savjetodavni rad s roditeljima:
 - Obavlja se s roditeljima na njihovu inicijativu ili inicijativu razrednika, učitelja, stručnih suradnika ili ravnatelja škole.
 - Oblik rada :
 - a) Grupni rad – s dijelom roditelja učenika iz istog razreda, iste izvannastavne grupe, izvanškolske ili druge grupe iz različitih razreda, a u svrhu rješavanja zajedničke problematike.
 - b) Individualni – s roditeljima jednog učenika .
- Primjena Diskretnog osobnog zaštitnog programa
- Radno-proizvodni, rekreativni, zabavni programi roditelja i djece
- Literatura: - Roditeljima ćemo preporučiti popis korisne literature vezane uz odgojnu i obrazovnu problematiku djece (navedeni popis postaviti ćemo na web stranicu škole)

Aktivnosti usmjerene na učitelje

- Organizirati sustavnu edukaciju učitelja
 - planirane teme imaju za cilj educirati učitelje za kreiranje “kvalitetne škole”, “zdrave škole”, “škole bez neuspjeha” koja se prilagođava učenicima i njihovim najvažnijim potrebama u procesu odrastanja,
 - teme iz ŠPP-a trebaju proširiti znanja i vještine učitelja kako mogu pomoći djeci da postanu «otporna» na različite loše utjecaje

PODRUČJA: TEME:

OPĆE INFORMACIJE - upućivanje učitelja na postojeću literaturu i postojeće zakonske regulative - formiranje članova školskog Povjerenstva (smjernice za izradu školskog preventivnog programa) - planiranje sata razrednika (informacije kako provesti sat razrednika i radionicu s učenicima te dogovaranje tema za satove razrednika; ujedno sadržaj kurikuluma) – VIII. mjesec, na Učiteljskom vijeću (ovisno o organizacijskim mogućnostima škole) - dežurstvo učitelja i učenika (dogovor oko kontrole školskog prostora te o posljedicama kršenja Pravilnika o kućnom redu škole)

KOMUNIKACIJA - umijeće komuniciranja (radionice iz područja komunikacije) – kontinuirana suradnja i komunikacija sa stručnom službom škole, ovisno o potrebama

EDUKATIVNE TEME Prijedlog mogućih tema:

1. Specifična znanja o ovisnostima (područja ovisnosti prema interesima i potrebama škole) – suradnja sa stručnjacima, vanjskim suradnicima odgovarajućih profila
2. Znanja o rizičnim i zaštitnim faktorima kod djece
3. Diskretni zaštitni program

4. Osjetljivost na različite potrebe djece (povezanost s temama razumijevanje sebe i drugih)

RAZREDNI PROJEKT - briga o školi, humanitarna akcija..

- ideje i koordinacija u razrednim projektima ili na razini škole - suradnja s GDCC, Caritasom, UNICEF-om, raznim udrugama

MATERIJALNA UVJETOVANOST PROVEDBE ŠPP-a

Škola će tijekom realizacije ovog programa koristiti već postojeća sredstva i opremu, a po potrebi nabavit će se i neka nova u skladu s materijalnim mogućnostima.

VREDNOVANJE

U sklopu ŠPP-a kontinuirano će se vršiti evaluacija realiziranih aktivnosti kako bi se stvorio temelj za daljnje unapređivanje preventivnih aktivnosti.

